

III

ACC. N:R M. 16131 : 125 - 140. (hela uppt. har 140 sid., upp delat för 3 kunn) FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Småland m. fl. Upptecknare: Anna Ivanberg, Hushvarn
Härad: Diverse Berättare: olika personer; se uppt. bladens
Socken: " Berättarens yrke: baksida!
Uppteckningsår: 1963-64 Född år i

När den nya tiden kom till bygden

m. m. s. 125-140

(foton sid. 131 - 134;
kapitlprover, sid. 135-140.)

LWF 73

Obs!

Härader och socknar på baksidan av uppt.-bladen
bör kontrolleras, eftersom upptecknarens utskriftsiffror
inte stämmer.

Skriv endast på denna sida.

1890 i Östergården i Romelsjö.

Då hade drängen ett hundranittio kr. i års lön,
och några småpersedlar som pålägg.

Pigan däremot hade småpersedlar till sin
lön trettio-fem kr. om året.

Hon hade ett par skumpor, alltså garn, eller
ull till dem. ett par skor om hon var mer än
ett år, ^{på platsen} ett linne, en huvudduk, någon nån duk,
eller vantar, byg till ett förkläde, om de värde
sådant byg eller byg till ett livstykke.

tillsäg

3/3-64

Trakbeklädnaden på ladugårdarna i Ölmsstad och Skärstad är enligt beräkning ännu en 60 % sticketak, 8 % tegeltak, 10 % eternittak och resten plåttak, vilket numera allmänt läggs då sticketaken kuttas ner.

Papp lagd på sticketak har just inte använts i dessa trakter.

Natura förmänernas upphörande.

1935 - 1937 var ej alla arbetarna vid Lyckås gods med i fackförningen. Godsägaren manade dem att alla gå med. Det var krångligt att betala stat och lön till en del och bara lön till andra. Han ville ha något reellt att gå efter. Under de allra första åren på fristålet gick alla med. Sen fick de gå hyra ett par tre hundra årligen, men allt efter som postämbetsna moderniserades gick hyran upp. 210 kr. i mån. för lagarsförmannen. Han prutade och fick billigare. Sen fick arbetarna betala även elektriciteten som
i värdelag tid är för på Lyckås som gruvens tid.

Födelskalasen och firandet har med åren ändrats med
modet. Innan fjögotalet var det inte så vanligt med
lårter (Fågeltorfta) man bjöd på supé, mycken smörgåsar,
brunkärl och fiskgratin eller fiskpudding men inte potatis
till sillen. Stek och potatis, sållan någon avvikelse, den
ena hade som den andra. Steken kunde variera,
kalvstek, gässstek, griskals eller skinkstek, blandad fukt
med vispgräddde. För ändå längre sen var det lite annorlunda,
men det har uppt. i annat sammanhang. Kaffe efter. Sen blev det
i ett slag så modernt med lårter, man kom med dem
som presenter. Det kunde bli hur många som helst till
en femtioårsdag. Och sen blev det nyttåpresenter
i porcelän och vasar, och de köpte lårterna själva.
Sen blev det modernt att ge bricker och silverfat,
sen eldfasta formar. För en hettiofem år sen börjades
det med grämingbåtar till finare herrur eller guldgläns. En i Malmö lunda
sa till att om de ej fick ihop till gulden lade han själv till det felande.
De blev bjudna först till kalaset, och sen gick de med lista. Nu ges pengar och blommar

Lite småutgifter på Lyckås under juli månad 1847.

mathälning åt fattiga barn 4 skilling

Edeskarna P. 4 "

en kronobergsbo 1/2 skilling. Soldat Mill 1 skilling

Jon på Rödjan 2 sk. Sedelhavaren 2 skilling.

Wellgren 2 skilling hustrun i Backebo 2 sk.

Flargat Isak 2 skilling Kloster Peter 2 skilling

Dränggrigan Lima 1 skilling. Stenstorp Lars skänk 1 sk.

Fattiga barn 4 sk. Soldat Mill 2 skilling

fattiga barn 1 skilling.

ur ett blad från en räkenskapsbok från

Lyckås tillhörigt Agne Andersson i Hillinge, Skärestad.

och 1831 betalade sockenskräddare Zetterberg och dess

hustru och barn i dess livstid ett stycke jord

där deras stuga låg, 3 famnas stort i norra ändan, 23 famnas

åt söder, 52 famnas åt väster och 57 famnas åt öster,

en samman stor av 2 riksdaler till Hillinge

Skattegård.

Suf 73
Ties.

1871 skriver den unga flickan i La Fayette hem till
sina föräldrar i Hov Skärstad.
avsmitt: jag vaskar en dag i vickan och skyter.
innan vi tvättar har vi liksom ett valkebräde
men det är beslagit mäd bläck och det
tvättas kläderna på och sedan kokas de
lite och sedan vrides de i tvättvatten
så mäd tvättning har vi dett allt så
bra som i Suedens jag bakar en gång i vickan
och de bakar sju långa velesämter som jag seller i bröd
pannet och då närker det en hel vicka och de bakas
i en liten yern ung blott vid fyra små vedträd.
så vi ha ej så mycke arbete med bakning
och med mallagning så lagas de svenske mycket svensk
men kokas kaffe till vårt mål och vi äter blott tre
gångar om dagen, frukost klok halv fem på som maren
middag tolv kvällsmat åtta

27/4-69

ACC. N:R M. 16131:130.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Om svavelstickorna på de gamle, till ex. bonden
i Drottningstorp i Flabo - Bengsa - Pelle.

"De skulle ju na' på att de vore svavelade
i bägge ämma, de e slöseri må hëst."

De gamle sa också då ber. var barn på skämt:

"Ja de säger ja, gift er flickor

men I pojkar kan ju si er för."

(Bankeryd.)

M. 16131 : 131.
FOLKLIVSARKIVET
LUND

Magnis i Hesel på slutet av
1920-talet, Thärstad

(mög. saknas)

Stugan har endast ett rum o
hög o avbalkningen till vänster
är avsedd för ved. (avskrift eff. tecken på
hantels beaktande)

Inlämnat av Anna Ivanberg, Fluskrarna, år 1964

M. 16131 : 132.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

f.d. drängstugan på Storegården
Ölmsta'd (nog, m. l. m. s.)

Inlämnat av Anna Svanebrüg, Hestvorna år 1964

Ek om akarebostad, Horegården,
Ölmstad

(neg, sekenes)

Inlämnat av Anna Svaneberg, Hustrarna år 1964

M. 16131:134

FOLKLIVSARKIVET
LUND

(neg. saknas)

Omvändning av äldre hus i Blisåsen, Berghem

Inlämnat av Anna Franberg, Hultskarna år 1964

M. 16131: 135a

Yulännet av Anna Jonberg, Huskarna år 1964

Den första väggbeklädnaden
utån på timmerstockarna
i stora rummet på Gröbo
gård.

Huskrona.

Inlämnat av Anna Ivanberg, Huskrona år 1964

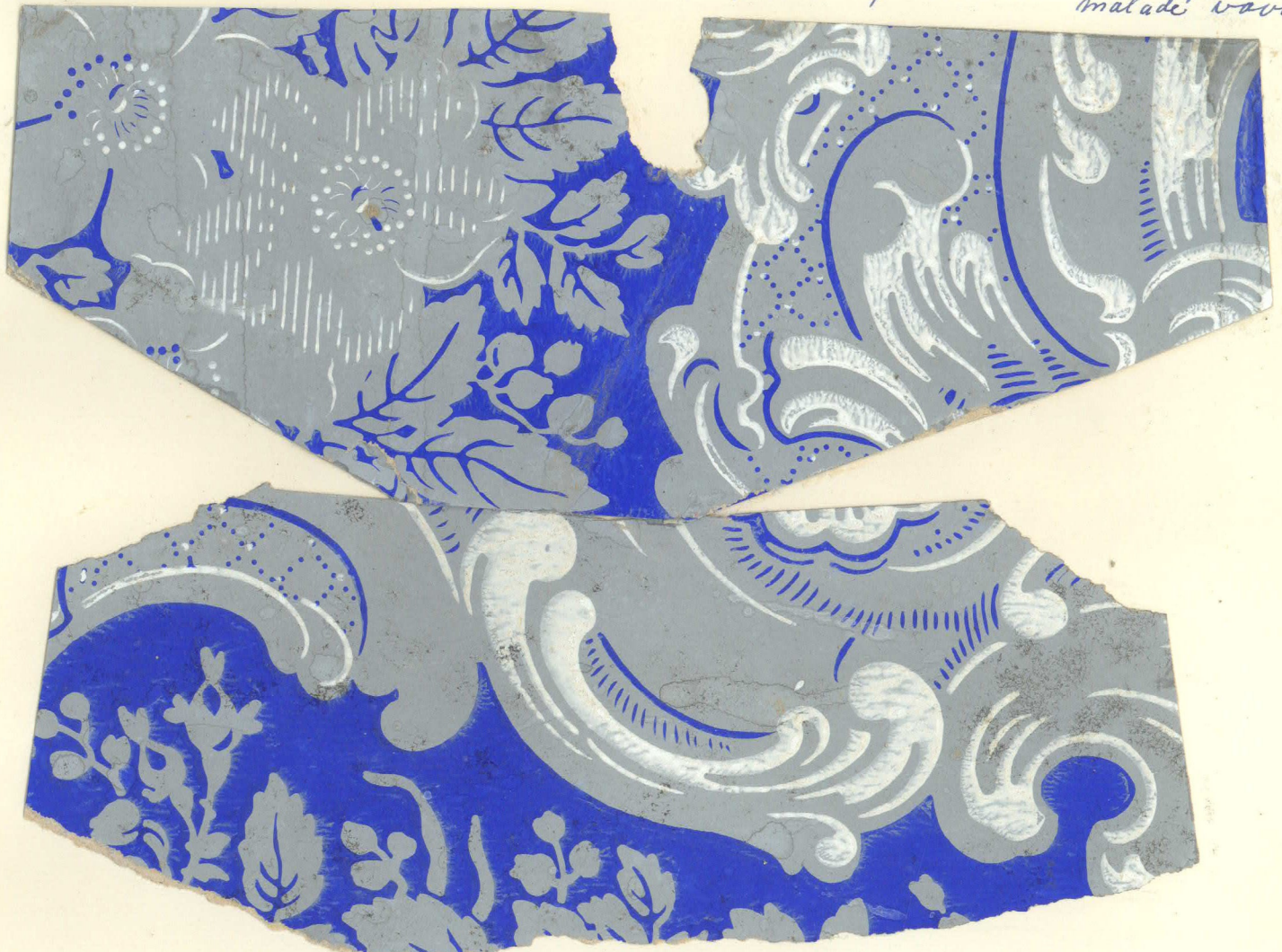

M. 16131: 135.

se sid. 37.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

första laget i Gräbo ufanger den
målade väven.

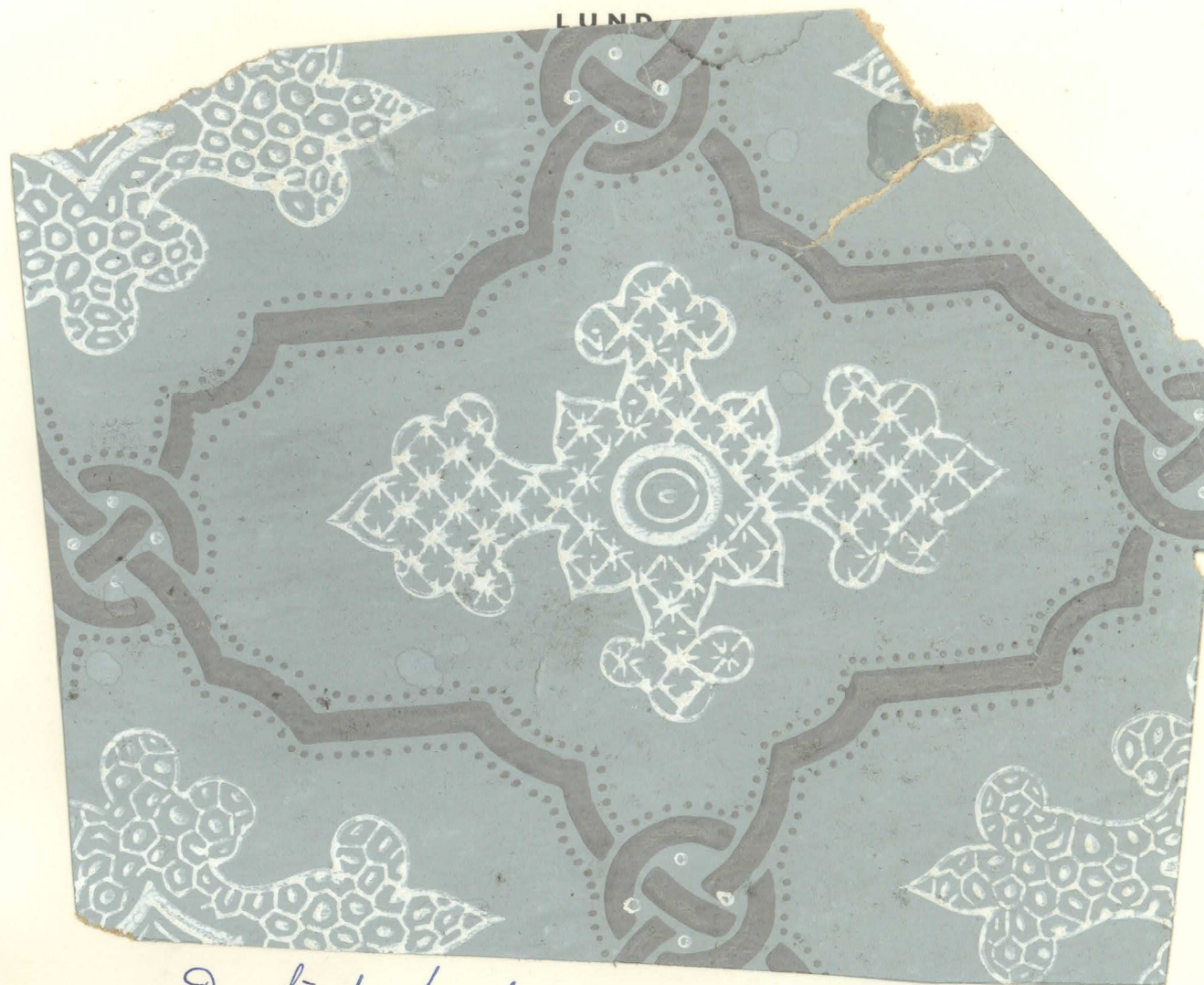

Yulänmat av Anna Lönberg, Hustruna år 1964

M. 16131:136.

FOLKLIVSARKIVET

LUND

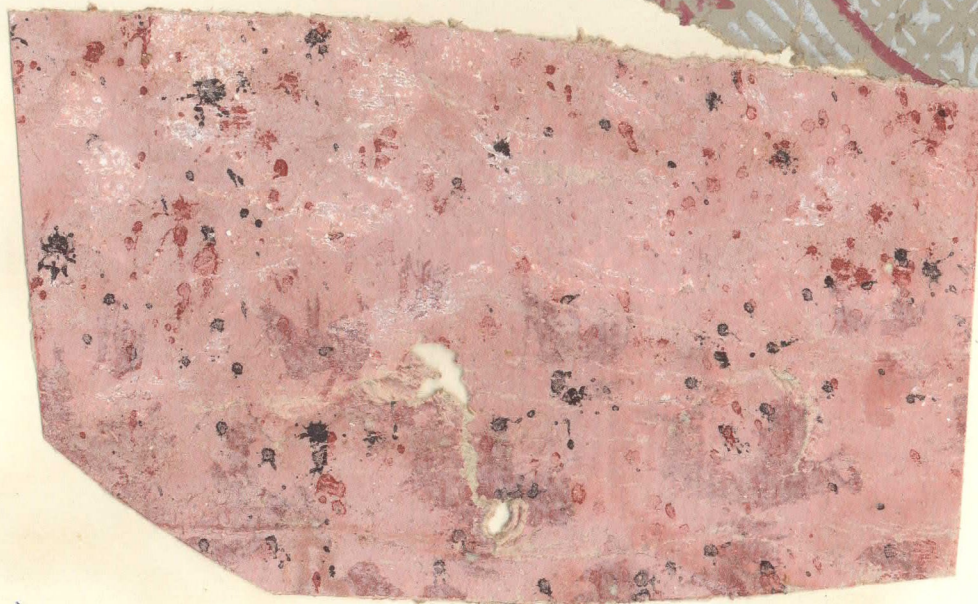
Den första tapeten i rummet till höger. Gråbo gård
Huskröna
Inlämnat av Anna Jonberg, Huskröna år 1964

M.16131:137.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

första tapet
i mellan rummet,
fäst på papper

Gråbr - gärd
Huskräma

den andra
en tidig tapet var
stblodsfärgad, limfärg,
Förstugan på grov papp.
den första i
dessa rum
var i grått
och blått,
mycket tunn.

Inlämnat av Anna Lönberg, Huskräma år 1964

M. 16131:138.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

Överst taktapet. innan taket sedermera limrades i vitt på
spänd papp.

den vanliga
kakbeklädnaden
under hela 1900-talet.

nederst. tapetprov
som suttit på den
stänk målade tapeten
i förestugan i Gråbo.

Inlämnat av Anna Lönneberg,
Huskräma år 1964

16131

M. 16131: 139.

FOLKLIVSARKIVET

LUND

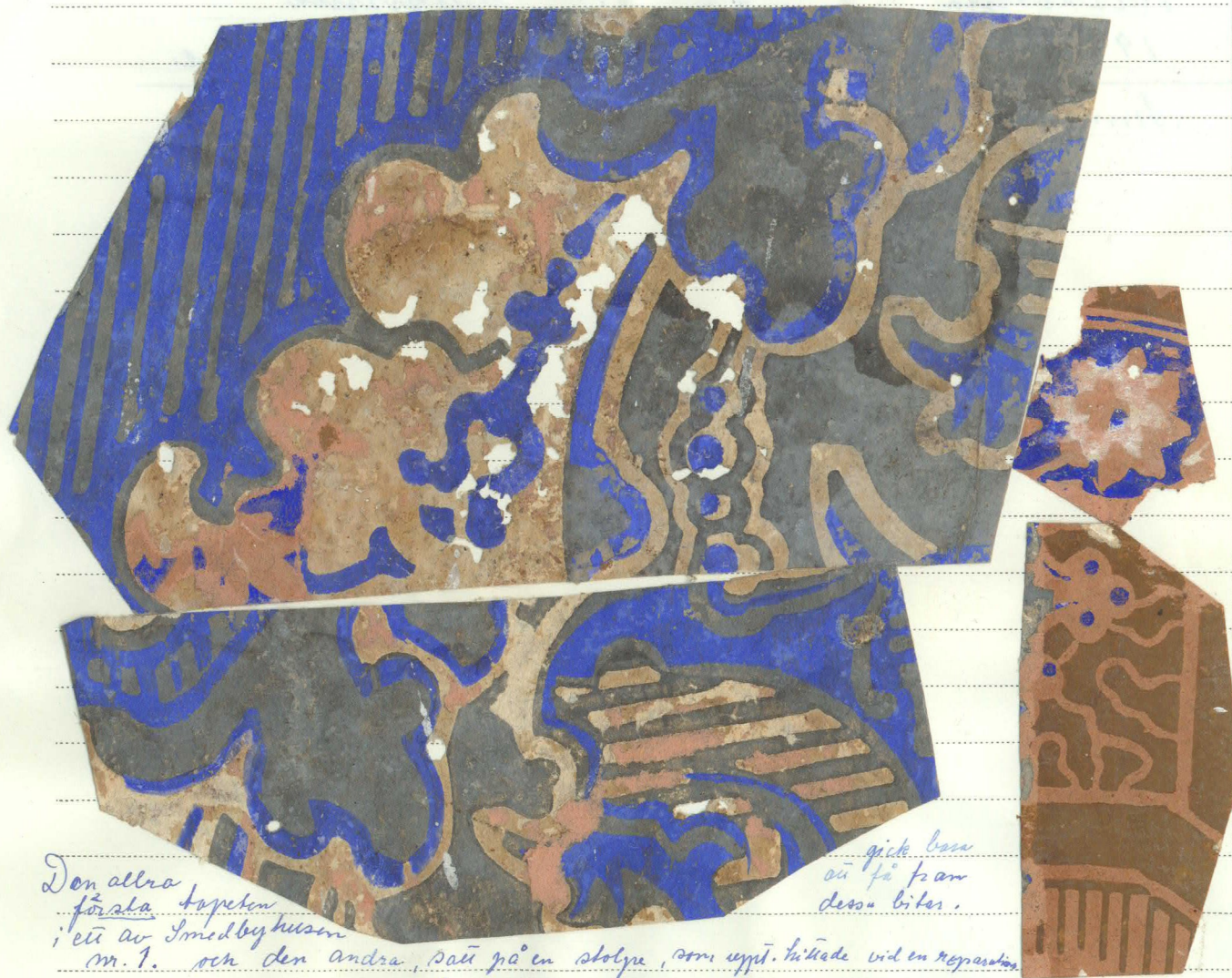
Tapet på Gråbo Huskvarna

Inlämnat av Anna Crauberg, Huskvarna år 1964

ACC. N:R M. 16131:140.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Den allra
första tapeten
i ett av Inredningshusen
nr. 1. och den andra, som på en stolpe, som uppt. tillade vid en reparation.
Gulämnat av Runa Lönberg, Hultskansan år 1964